

Amikor nyomdát vesz a város.

(Saját tudósítónktól.) Nagyon régi vágya a város hatóságának egy városi nyomda felállítása, még néhai Lázár Györgytől örökölte ezt a tervet a mostani polgármester. Mintegy két hete értesültünk arról, hogy a városi nyomda ügye olyannyira esedékessé vált, hogy már meg is vették. Hivatalosan ugyan nem közöltek az ügyről semmit, de egyik szegedi lap tudni vélte, hogy Hódmezővásárhelyen találta meg a város azt a nyomdát, amelyet oly régóta keresett és azt a régi tulajdonostól: Nemes Ármintól 40.000 koronáért meg is vette, illetőleg a vételt 10.000 korona előleg lefizetésével perfektuálta.

Szó nélkül tudomásul vettük ezt az eseményt, egyáltalán nem óhajtva az ellen szót emelni, mivel nem az a fontos, hogy milyen üzletet kezd a tanács, hanem az, hogy abból a városnak haszna lesz-e. Még azt sem kifogásoltuk, hogy titokban, a közgyűlés megkerülésével bonyolították le ezt az üzletet. Ott ugyanis, ahol gyors elhatározással, a kedvező alkalom kihasználásával kell cselekedni, esetleg nem lehet várni a legközelebbi közgyűlésig. Az ügy tehát teljesen rendben lett volna.

A pénteki tanácsülés azonban váratlan meglepetéssel szolgált a nyomdaalapítás ügyében. Balogh Károly közlelmezési tanácsnok bejelentette, hogy — miután a tanács az ő hatáskörébe utalta a városi nyomdát — ő két nyomdai szakértő kíséretében átutazott Hódmezővásárhelyre a nyomda átvételére. Ott azt tapasztalta, hogy a várost *becsapták*. A nyomda nemcsak, hogy a felét sem éri a vételárnak, de a városra nézve teljesen *hasznavehetetlen*. És ennek illusztrálásaképpen felolvasta a szakértők terjedelmes jelentését. Kommentár helyett mi is ebből idézzük az alábbi lényegesebb részeket:

— A nyomdahelyiségben találtunk mindenekelőtt egy Siegl-féle 60×86 cm. ráma-belvilágú gyorssajtót. A gép körülbelül 50—60 éves lehet, miután a Siegl-gyár már vagy 4 évtized óta nem létezik. *Igen primitív, gyenge és elhasznált gép.* Az egyik amerikai típusógép Österreicher és Márkus-féle gyártmány, *új korában sem volt jó*; lehet 10 éves, *csapágyai kopottak, elnyűtt, rozoga.* Találtunk a nyomdában 8 nagy szekrény betűt, amelyekből 6 szekrény garmond antikva, 1 petit antikva (30 kiló) és 1 ciceró antikva. Ezek a szövegbetűk. Ezek együttes súlya optimisztikus becslés szerint *200 kilogram*. Hogy ez milyen kevés, annak illusztrálására legyen szabad megemlítenünk, hogy például a városi költségeloirányzat vagy zárszámadás elkészítéséhez körülbelül *300 kiló petit antikvára van szükség.* Tulzotlan bő becslés mellett a háboru előtt belekerülhetett volna egy ilyen nyomda teljesen új modern gépekkel, betűikkel és felszereléssel 13.020 koronába. Abban az állapotban azonban, amelyben ma van, legalább 50 százalékát vesztette értékének és normális viszonyok között *nem ér többet 6510 koronánál.* Ha azonban a háborus ár-emelkedést is számításba vesszük, akkor szerintünk a háboru előtti árak háromszorosát kell vennünk és így megér a nyomda 19.530 koronát annak, aki használni tudja. A város nem használhatja, mivel a gép kicsiny ahoz, hogy a leggyakrabban szükséges nyomtatványokat elkészíthessék rajta. Megvétel esetén azonban körülbelül 5000 korona költsége lenne még a városnak a nyomda rendbehozására, a gépek kijavíttatására, felszerelésére, szállítására és csomagolására. Üzembehelyezés előtt a városnak egy papírvágó-, perforáló- és fűzőgépet, valamint egy tömöntödét kellene vásárolnia, mivel ezek nélkül egyáltalán nem dolgozhatna. Ezek 7000 koronába kerülnének.

A szakértők jelentése érthetően meglepte a tanácsot, mert ennek adatai mennyiség és méretek tekintetében teljesen ellentétesek az eladó írásos ajánlatától. Kétségtelen,

hogy tudatosan félrevezették a tanácsot, a mely készpénznek vette az ajánlat szövegét. Buócz Károly városi mérnök ugyan odaát volt, a város megbízásából a nyomdát szak-szempontról megbirálni, de ő lehet kitűnő mérnök, a nyomdához azonban, úgy látszik, kevesebbet ért, mint ama bizonyos hajdu a harangöntéshez.

Csak természetes ezek után, hogy a tanács elállt az üzlettől és erélyes felszólítás meg Nemesnek, hogy a 10.000 koronát 3 napon belül küldje vissza, mert különben az ügyességnek adja át az ügyet a város, hogy pénztét visszakapja.

HIREK

000

— **Gróf Zichy János Bécsben.** A közoktatásügyi miniszter, mint *Bécsből* jelentik, péntek délelőtt odaérkezett és a Magyar Házban szállt meg.

— **Szterényi üdvözölte Szeged.** A város tanácsa pénteki ülésén elhatározta, hogy *Szterényi József* kereskedelmi minisztert üdvözli abból az alkalomból, hogy a király, a romániai béke körül kifejtett eredményes tevékenysége elismerésül, bárói méltóságra emelte. A tanácsülésen elhatározták még, hogy üdvözlí *Szinger Kornél*t a piaristák rendfőnökévé történt megválasztása alkalmából és hogy részvétiratot intézzenek néhai *Lévay József* családijához.

— **Kitüntetések.** Gombos Pál, Fischer Ferenc és Lasanc Imre tizedeseket az 5. honvéd gyalogezredben az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismerésül a bronz vitézségi éremmel újlag, Pádár János, Gori Antal, Olasz István népfölkelőket az 5. honvéd gyalogezredben a bronz vitézségi éremmel tüntették ki.

— **A piaristák új házfőnökei.** A piaristák szerdán és esütörtökön tartották Budapesten rendi gyűlésüket. *Prelog Józsefet*, a szegedi városi főgimnázium kitűnő igazgatóját a szegedi piaristák házfőnökévé választották. A Szegedről elszármazott piarista tanárok közül *Jászai Rezső* kormánysegéd és budapesti házfőnök lett, míg *Czinnermann Pál* kiskiszebeni, *Both Ferenc* temesvári és *Schandl Miklós* váci házfőnök lett.

— **A hadikölcsönjegyzések eredménye Szegeden.** A VIII. hadikölcsönre július 11-én a jegyzések lezárultak. A jegyzések eredménye a szegedi bankokban a következő: Szeged-Csongrádi Takarékpénztár 9.250.000, Általános Hitelbank 4.100.000, Kereskedelmi és Iparbank 3.200.000, Neu Ernő bankháza 2 millió 200.000, Bankegyesület 1.400.000, Népbank 500.000, Alsótanyai népbank 175.000. A főispáni hivatalban 500.000 koronát jegyeztek. A jegyzéseket tudvalevően július 24-éig meghosszabbították. Valószínű tehát, hogy a jegyzések végösszege jelentékenyen nagyobb lesz.

— **A közmunkatanács új elnöke.** *Budapestről* jelentik: *Polónyi Géza*, a közmunkatanács elnöke pénteken délelőtt *Wekerle Sándor*

miniszterelnök előtt letette a hivatalos esküt.

Budapestről jelentik, hogy a közmunkatanácsból többen kilépni szándékoznak, mégpedig azért, mert annak elnöke *Polónyi Géza* lett. Az első, aki elhagyja a közmunkatanácsot, *Vázsonyi Vilmos* lesz, aki a főváros törvényhatóságát képviseli a tanácsban. Hire jár, hogy *Vázsonyi* nyíltan megindokolja kilépését. Arról is szó van, hogy a tanács ügyvezető alelnöke, *Garancsi Mihály* is otthagya állását.

— **Szeged lisztellátása az elmúlt termésv év utolsó hónapjában.** *Bokor Pál* helyettes polgármester szerdán úgy intézkedett, hogy a rendes esütörtöki tanácsülés péntekre halasztassák, ő maga pedig a gyorsvonattal Budapestre utazott. Péntek reggelre ismét itthon volt a polgármester és mint a tanácsülésen kiderült, igen fontos ügyben járt a fővárosban. A hatóság sürgetésére ugyanis közölte a közlelmezési miniszterium, hogy július 15-től augusztus 15-ig terjedő időre nem utalnak ki lisztet a város lakosságának. A polgármester utazása nem volt eredménytelen, mert hosszas és kölcsönös kapacitálás után hajlandónak nyilatkozott a miniszterium az eddigi lisztkvóta háromnegyed részét — kiutalni és pedig 10 naponként, tehát három részletben. Takarékos beosztással most már talán sikerülni fog a fejkvótát eredeti havi 6 kilós megállapításában meghagyni, az azonban ki van zárva, hogy valaki bármilyen címen is pótagot kaphasson.

— **Ötmillió alapítvány árváknak és vakoknak.** *Aradról* jelentik: *Fischer Eliza* nyolcvankilenc éves matróna a napokban készíttette el végrendeletét. E szerint vagyonának legnagyobb részét, ötmillió koronát jótékony célra hagyja. Négy és fél millió koronát egy leányárvaház, félmillió koronát egy szemkórház alapítására hagy a végrendelet. *Fischer Eliza* ügyvédje ma terjesztette be a városhoz és a zsidó hitközséghez az alapító oklevelet. A leányárvaházat ugyanis a zsidó hitközség kezelésére és vezetésére bizza a végrendelet.

— **Az ötkoronás kávéházi szalámi.** *A Délmagyarország* pénteki számában megírtuk, hogy az egyik szegedi kávéházban 5 koronát kérnek egy adag szalámiért, amelyben 6 papírvékonyaságú szelet van. Ezzel kapcsolatban felhívtuk a főkapitányt a kávéházi árak makszimálására. Most örömdetesen megállapíthatjuk, hogy célunkat részben már el is értük. Az ötkoronás szalámiból péntekre már *négycoronás* lett, az adagok pedig *megnagyobbodtak*. Valószínű, hogy a szalámira a kávék még így sem fizet rá, amit természetesen nem is kívánunk, mert senkitől sem irigylünk a jogos üzleti hasznot. A jó példát, amelyet az egyik kávéház mutatott, követniök kellene a többi kávésnak és vendéglősöknek is, nehogy a hatósági beavatkozást kikényszerítsék.

— **Hósi halál.** A vidéki sajtónak, melynek annyi jeles, izzó ambícióju fiatal tehetsége cserélte fel négy év előtt tollát a karddal, gyász van. A Piavénál, annyi ifju magyar élet kihamvadása sötét folyójánál hósi halált halt *Fekete Tivadar* honvéd hadapród őrmester, a vidéki ujságíró gárda egyik legfiatalabb és legtehetségesebb harcosa. Szegedről került 1913-ban Nagyváradra, ahol színes írásával, ujságírói éleslátásával, alkotni vágyó agilitásával meghódította a tehetségét értékelő közönséget és kartársait is. A 23 éves *Fekete Tivadar* jövőjéhez fűzött reményeket megsemmisítette egy ostoba olasz gránát, a mely Cette-Casinónál szíven találta. Rohamszázada külön sirba temette.

— **A középítészeti tanács új tagja.** *Wekerle Sándor* belügyminiszter dr. *Balassa Ármint* a középítészeti tanács tagjává nevezte ki.

— **A közalkalmazottak naturáléi.** *Papp Elek* pénzügyminiszteri államtitkár — mint *Budapestről* jelentik — értekezletre hívta meg az Állami Tisztviselők Országos Egyesületét, valamint a kötelekbe tartozó szak-

A 8-ik hadikölcsön

eredeti feltételeken jegyezhető a hivatalos aláíró helyen:

MAY R. MIKSA

bank- és váltó-üzletében

Széchenyi-tér, a Városházzal szemben.